

התשובה

בפתח תקוה, בקרבת בית החולים בילינסון, יש מוסד מיחד במינו, שלא פשוט לבקר בו. שמו של המוסד הוא "אורנית". הוא הוקם ביזמתם של כמה צדיקים בחסות ארגון "עזר מציון", במטרה להקל על חולים הנזקקים לקבלת טיפולים קשים, ומגיעים לשם כך מכל קצוות הארץ, כל מהותו של מקום זה הוא חסד.

האדם שהקים את "אורנית" סיפר לי, שבשבועות הראשונים להקמתו של המקום, הוא יצר קשר עם יהודי מדימונה, אב לילד בן שמונה, אחד מתאומים, שחלה. הילד כבר קיבל שני טיפולים, שבליט בררה הגיע אליהם מותש לחלוטין, וחזר מהם באוטובוסים כשהוא מפורק לגמרי. לקראת הטפול השלישי כבר עמד המקום על תלו, מושקע ומטופח, והמשפחה קיבלה הזמנה לבוא לשם ולהשתמש בשרותי המקום.

האב אכן הגיע יום קודם. הם אכלו ארוחת צהרים וערב, ולאחר מכן השכיב את הילד לישון, עד שמונה וחצי בבוקר למחרת, שעת הטפול.

כשהילד נרדם היתה השעה שעת ערב מוקדמת האב ניצל את הזמן לערוך במקום סיור קטן. הוא התרשם מן הקומות ומן הטיפוח, וכשעלה למעלה מצא שם בית כנסת. המקום היה מרשים מאד. חשוך, כמה נוריות זכרון דלקו. על אחד השולחנות היה מונח ספר תהלים. האב לא היה אדם דתי, אבל שורשים מסורתיים היו לו. הוא זכר שתהלים קשור לצרות, לבעיות ולבקשות, הוא פתח את הספר והתחיל לקרוא את הפסוקים. כרגיל בשעות מצוקה, כל פסוק בתהלים מדבר אל האדם, כאילו דוד המלך כתב אותו בדיוק בשבילו. "הקשיבה אל רינתי כי דלותי מאד הצילני מרודפי", המחלה רודפת את הבן שלי, "כי אמצו ממני. זעקתי אליך השם, אמרתי אתה מחסי", אני רוצה לחסות בצלך, "חלקי בארץ החיים".

האב היה שם לבד, בלי שום חברים שיושבים בבית קפה ומתהוללים ביחד. למטה הוא השאיר ילד חולה, שיקבל הקרנות מחר בבנין ממול. הוא הרגיש לא נעים בראשו הגלוי, הוציא איזו מטפחת והניח על קרקפתו. כך ישב כשעה וחצי ומלא את השולחן בדמעות. פרק אחרי פרק.

הוא חשב על כך שהרופאים מחמיצים לו פנים ובכל פעם שהוא מבקש לדבר אתם, הם דוחים אותו. אין לו ספק, שאם היתה להם בשורה טובה, הם היו שמחים לדבר אתו. מי לא אוהב לבשר בשורות טובות? ההתחמקות שלהם מעידה שהם לא אנשי בשורות, לא נשאר לו אלא לפנות לבורא, והוא הכיר בזה -- הוא ישב כך קרוב לשעתיים, ובשעה אחת עשרה בלילה סגר את ספר התהלים ופנה לישון.

הגיע הבוקר. הרופא מקבל אותם, וכרגיל שולח אותם לרנטגן כדי לדעת מהו המקום המדוייק של האזור החולה ולמקד עליו את הטפול, שכן אופי המחלה דינאמי ומשתנה כל הזמן. הילד חוזר מהצילום, הרופא מתבונן בו ומשוה אותו לשני הצלומים הקודמים. ובנגוד לפעמים הקודמות שבהם הספיקו לו עשרים שניות כדי לקבע את הפרוגרמה לטפול, הפעם הוא מסתכל חצי דקה ועוד חצי דקה, ועוד דקה, שבע שמונה דקות. בסופו של דבר הוא מרים את עיניו ואומר לאבא: "משהו כאן לא בסדר. אולי הילד זז בצילום. אין לי כאן אבחון ברור. קח הפניה לרנטגן חוזר והפעם שהילד ישכב על הבטן. אני רוצה לראות את האבר הנגוע מצד אחר.

האב יורד לצילום, חולפת שעה עד שהוא חוזר. הרופא מניח את הצילומים על גבי שלחן אור, בודק אותם במשך עשר דקות לפחות, ואז הוא פונה אליי: "תעשה לי טובה, קח אותו פעם שלישית" "קרה משהו?" - האבא נלחץ. "לא. הפעם אני רוצה לבדוק מן הצד. שהילד ישכב על צדו, ונבצע את הצילום לאיבר הנגוע".

חולפת עוד שעה עד שהוא חוזר עם הצילומים הדרושים. הרופא מציץ ואומר לאבא: "אני מוכרח להתייעץ עם הפרופסור, ראש המחלקה".

הם מסתגרים בחדרו של הפרופסור למשך עשרים דקות, ובסיומם נקרא האב להיכנס פנימה. הוא מחוויר, מכין את עצמו לשמע את הגרוע מכל.

הפרופסור פונה אליי: "מר לוי, שמע נא, בתיק הרפואי נרשם שהילד הוא אחד מתאומים. סלח לי שאני שואל, אבל אולי הבאת אתך בטעות את הילד הבריא?"

בשלב הזה פקעה סבלנותו של האב והוא התפרץ כמו קפיץ לחוץ: "ככה מתעללים באבא לילד חולה? תאמרו לי כבר את האמת! מה קורה כאן?"

אני כבר שעתים מתרוצץ בלי להבין שום דבר". הפרופסור הגיב: "לאט, לך, אדוני, הרגע

צריך שיכוון בלבו פירוש המילים שימוציא בשפתיו ויחשוב כאלו שיכנה כנגדו ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו, עד שתישאר מחשבתו ומונתו זכה בתפלתו. ויחשוב כאלו היה מדבר לפני מלך בשך ודם, היה מסדר את דבריו ומכוון בהם יפה לבל יכשל, קר וחומר לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא חוקר כל המחשבות.

שזלחן ערוך, סימן צ"ח סעיף א'.

פרשת שמות
הודש טבת תשפ"ד

לעילוי נשמת
הר"ר אלטר אהרן יצחק
ב"ר יוסף הרשקוביץ זצ"ל
נלב"ע י"ז טבת תשע"ז

Shch3910@gmail.com

גליון 25

העלון יוצא השבת
לרפואת אהרן בן נזימה
לרפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל

רש"י ריש פרי קדושים: "קדושים תהיו - הוו פרושים מן העריות ומן העבירה" הרי שעבירה זו שהיצר הרע מכשיל בה ביותר צריכה פרישות יתרה כדי להנצל ממנה, והיא הראויה ביותר לתואר "קדושה". על כן אנו אומרים שיעקר הקדושה מתייחסת דווקא ליצרא דעריות.

מקומה של מידת הגבורה הוא דווקא אחר שהתעורר כח היצר, לכובשו שלא לעשות את מעשה העבירה. כך משמע מן הלשון: "כובש את יצרו", שלבו אמנם חומד ומתאווה אלא שהוא מתגבר עליו וכובשו תחתיו ואינו שומע לו. ואם אמנם מי שלבו כלל לא חומד את הערוה הוא במדרגה גבוהה ממנו, מכל מקום אין זו גבורה.

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם - הלב והעינים הם מרגלים לגוף ומסרסים לו את העבירות, העין רואה והלב חומד והגוף עושה את העבירה" (רש"י שלח-לך ט"ו, ל"ט). אם אמרנו שיעקר הגבורה הוא במניעת העבירה של עריות, ודווקא אחר שהתעוררה חמדת הלב לעבירה, נבין היטב מדוע חוגרים את האבנט דווקא בין הלב (רצון) לבין הערוה (מעשה) ומברכים דווקא אז: "אוזר ישראל בגבורה".

למה נברא האדם?

הגאון רבי משה שפירא זצוק"ל

דרך העולם שהאדם חי בהרגשה טבעית שהצרכים המידיים מצויים לו. האדם נברא כדי להיות מתפלל, הוא מחויב להתפלל. הנעלם של המילה 'אדם' זה אותיות מתפלל - א-לף ד-לת מ-ם, היינו ה"לפ" של האל"ף של אדם וה"לת" של הדל"ת וה"מ" של מ"ם שהם נקראים 'הנעלם' של אדם. ביחד הם אותיות מתפלל. זה דבר שכיוונתי מדעתי והראו לי שזה כתוב בבן יהוידע על מס' ברכות. האדם נברא כמתפלל. מבעה זה אדם (עיינ ב"ק ג:). בבריאת האדם כתוב: (בראשית ב ה-ז) " וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר ה' אלקים על הארץ ואדם אין לעבד את האדמה: ואר יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה: וייצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה. ופרש"י שם: "וכל עשב השדה טרם יצמח. עדיין לא צמח, ובשלישי שכתוב ותוצא הארץ, על פתח הקרקע עמדו עד יום ששי: כי לא המטיר. ומה טעם לא המטיר, לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתם של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם, התפלל עליהם וירדו, וצמחו האילנות והדשאים: "ואד יעלה" - לענין בריאתו של אדם, העלה את התהום והשקה העננים לשרות העפר ונברא אדם, כגבל זה שנותן מים ואחר כך לש את העיסה, אף כאן והשקה ואחר כך "וייצר". כל הצמחים עמדו פתח הקרקע, ולהשלמת הצמיחה צריך גשם, וכדי שיהיו גשמים צריך שהאדם יתפלל עליהם. וכיוון שהאדם עדיין לא נברא לא ירדו גשמים לצורך הצמחים. אבל כדי לברוא את האדם כן ירדו זה מה שכתוב ואד יעלה מן הארץ וכו' ו אחרי זה "וייצר ה' אלקים את האדם", ואותם גשמים היו בלי תפילה. אבל זה כדי להביא לעולם את ה'מתפלל'. הגשמים לא יורדים בלי תפילה וכוון שאדם בעצם בריאתו היה ע"י גשמים אז בבריאתו מונח הצורך וההכרח להתפלל על הגשמים.

בבקשה. הרופא עשה את מלאכתו נאמנה והפנה אתכם לשלושה צילומים מכל מיני זויות. אנחנו מחפשים את הכתם הלבנבן הזה, שמופיע כאן בכל הצילומים הקודמים והוא הנגע. עליו צריך לעשות את הטיפול. והוא לא פה. הוא נעלם".

תראה מה רשמתי כאן למטה: "נר" - קוד לראשי תיבות "נס רפואי". אני לא רוצה סתם להקריץ, אתם יכולים ללכת הביתה, הילך בריא לחלוטין. בעוד כמה חדשים תחזרו לבדיקה שגרתית.

באותו רגע פרץ האבא בבכי. אותה שעה וחצי מאתמול הזדקרה לנגד עינינו, היא פעלה! היא עשתה את הנס הזה! כיום הילד חזר בתשובה שלמה ולומד בשיעור א' בשיבה קטנה, המשפחה כלוה עברה מהפך. כל זאת כתוצאה משעה וחצי של תפילה שלימה, תפלה כתקונה.

תפילה היא אותיות "פתילה" - פתילה היא דבר המחבר בין הלהבה ובין השמן, ותפילה היא חיבור בין הבורא שנקרא "אש אכלה" לבין השמן, שהוא החלק הפיזיולוגי של האדם.

אנשים אינם מודעים לכח הזה שיש בידיהם! הם זקוקים למעט שקט הרחק מחברים שלא מאפשרים להם להגיע לרגע האמת עם עצמם, ובן רגע הם מצליחים להתחבר ולהפעיל את הכח הזה, אשר בכחו להעביר את רע הגזרה. תפילה אינה לחיצה על מקש "תפילה"...

תפלה היא דבר שיש להתאמץ בו כדי להשיג את צרכינו. לילה אחד שקט באורנית של אבא לילד חולה, בלי החברים שתמיד מקיפים אותו - מניב חיים ובריאות לילד שלוו! אנשים לפעמים מתביישים מאנשים לידם, כאילו שבעת צרה הם יהיו מסוגלים לעזור להם... לא צריך לשים לב לאף אחד, צריך לצעוק לבורא יתברך ולבקש ממנו בלי שום חשבון.

ד' אמות של הלכה

אוזר ישראל בגבורה | מהי גבורה?

שו"ע או"ח (סי' מ"ו, א') "כשחוגר חגורו יברך: אוזר ישראל בגבורה. אומר הרמ"א: או לובש האבנט המפסיק בין לבו לערוה". דבר ברור הוא שגם לפי המחבר "זוכה" החגור לברכה זו על שום היותו מפסיק בין הלב לבין הערוה.

כותב הגאון רבי יצחק פנחס גולדווסר שליט"א: משמעות הגבורה שהפסק זה צריך ביאור.

חז"ל אמרו (אבות פ"ד) "איזהו גבור הכובש את יצרו". עיקר כוחו של היצר הוא להכשיל ב"עריות" דווקא, כמו שמצינו במס' יומא (ס"ט): שאחר שהתבטל יצרא דעבודה-זרה בקשו רחמים על יצרא דעבירה, ומפורש שם שהוא יצרא דעריות. וממה שביקשו עזרא ובית-דינו להנצל דווקא ממנו משמע שהוא הקשה שבכל כוחות היצר הרע: גם לעינינו נראה הדבר כן, וממילא עיקר הגבורה היא להנצל דווקא ממנו.

וכתב בספר "ישראל קדושים" לרבנו צדוק הכהן זצ"ל: "ועיקר הקדושה היא קדושת הברית, כמו דאיתא בויק"ר (פר' כ"ד) כל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה. כדאמר ריב"ם כל שהוא גודר עצמו מן הערוה נקרא קדוש". והביאור, שכיון שקדושה פי' פרישות (כמ"ש

שנא' (שם, ח') גם כי אזעק ואשוע שתם תפילתי", ואע"פ ששערי תפילה ננעלו שערי דמעה לא ננעלו שנא' (תהילים ל"ט, י"ג) "שמעה תפילתי ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש". ביאור הדברים שכחן של דמעות, הוא הזעקה מלב המרגיש בקושי ובחסרון, וממאן לקבל מציאות זו של דלת נעולה, והלב זועק וזועק עד לפתיחת הדלת. ועל כך יש הבטחה "שערי דמעות לא ננעלו" וכמו שפירש המאירי (ב"מ נט.) "תפילה כשהיא יוצאת ממעמקי הלב עד שהדמעה גוברת עליו מקובלת ביותר", וכמו שנתבאר שכח התפילה גדול הוא דווקא כאשר נראה בעיני אדם שהמציאות אינו ניתנת לשינוי. ובזה יש לפרש בדברי חז"ל "אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה יחזור ויתפלל שנא' (תהילים כ"ז, י"ד) קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'" (ברכות לב:), וכפשוטו יש כאן חיזוק לאדם שלא יתיאש מתפילתו, אמנם בעומק הדברים יש לומר שאם רואה אדם שלא נענה, יש בכך סימן שמתאווים לתפילתו ולכן יחזור ויתפלל.

עוד מצינו בכחה של תפילה לפתוח שערים כאשר נשענת היא על אחריות למען הכלל. וזאת בשמשון הגבור כאשר תפשו אותו הפלישתים וסר כוחו האלוקי, פנה לקב"ה בתפילה "ויקרא שמשון אל ה' ויאמר ה' אלוקים זכרני נא וחזקני נא אך הפעם" (שופטים ט"ז, כ"ח). ובחז"ל (ילקוט"ש שופטים ט"ז) "אמר רב, אמר שמשון לפני הקב"ה זכור לי שנים ועשרים שנה ששפטתי את ישראל ולא אמרתי לאחד מהם העבר לי מקל ממקום למקום". ובפשוטו צריך ביאור בתפילה זו, שכן מהותה של תפילה היא תחנונים ולא לפעול בדרך זכויות, וביותר אמרו חז"ל "אף על פי שיש להם לצדיקים לתלות במעשיהם הטובים אין מבקשים מאת המקום אלא מתנת חיים" (עי' רש"י דברים ג', כ"ג).

אמנם לכשנתבונן בעומקם של דברים נראה, שתפילתו היא רק למען כלל ישראל, מתוך רגש של אחריות וכבוד שמים וקדוש השם, וזו כוונתו כשאמר "זכור לי שנים ועשרים שנה ששפטתי את ישראל ולא אמרתי וגו", כלומר יסוד בקשתו היתה לקדש שם שמים, זכור לי שנים אלו ששפטתי את ישראל מתוך רגש של אחריות ורצון לקדש שם שמים, ואין כאן הזכרת זכויות. ולכן אופן תפילה זו יפה כחה אף בשעה זו שהדלת נעולה שהסירו את כח האלוקי שבו, שכן נשענת היא על האחריות למען הכלל ושייכת היא לסדר אחר של תפילה שבכחה לפתוח אפילו דלת הנעולה, ועל כן נתקבלה תפילתו וכלשון הנביא "ויהיו המתים אשר המית במותו רבים מאשר המית בחייו" (שם ל').

ההכנה המוקדמת - המפתח להצלחה!

הרב יצחק יעקב פרידמאן שליט"א

תנו רבנן, אין עומדים להתפלל לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך דברים בטלים, אלא מתוך שמחה של מצוה (ברכות לא). ומפרש רש"י: שמחה של מצוה, כגון דברי תחנומין של תורה, כגון סמוך לגאולת מצרים או סמוך לתהילה לדוד, שהוא של שבח ותחנומין וכו', עיין שם. --- ומה שכתב סמוך לגאולת מצרים, לכאורה זו ההלכה של סמיכת

חז"ל אומרים (מד"ר שה"ש כ וביבמות סד. חולין ס:) מפני מה היו האמהות עקרות? "מפני שהקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים". ז"א לא צריך להבין שהתפילה מסלקת את הצרות, אלא הצרות באות כדי שתבוא התפילה. התפילה זה הדבר המבוקש. וכדי שתגיע אותה תפילה רצויה, אז כביכול בורא עולם משנה את הטבע הרגיל של אישה שזה ללדת. וכביכול בורא עולם מונע את הדבר בטבעי הזה כדי שהתפללו. וזה נשמע, חלילה, דבר שלא כהוגן. אלא כתוב כאן שהתפילה היא יותר עצמית באישה יותר מהלידה. יש נשים בלי לידה אבל אין אדם בלי תפילה. ז"א זה יותר מהותי לאדם יותר משאר דברים שהם נראים בדרך הטבע. ישנם בני אדם שהם אנשי מעלה שהתפילה שבא מהם היא יותר הכרחית. גשם לא ירד לעולם בלי תפילה.

בלי גשם העולם לא מחזיק מעמד, ואין אפשרות חיים בלי מטר, והמטר תלוי בתפילה. היינו כל השפעה שהיא מלמעלה היא ע"י תפילה. השמש זורחת בכל יום ומשנה עיתים בלי תפילה, כי זה סדר העולם יום לילה ותנועת הכוכבים והמאורות, על זה לא צריך להתפלל.

גשם זה השפעה מלמעלה והוא לא דבר קבוע בעצם טבע הבריאה כי זה לא מגיע בלי תפילה.

הקב"ה ברא את האדם מלכתחילה להיות מחובר למערכות שהן לא נמצאות בדרך הטבע אצלו, אלא הם מעבר לו והוא זקוק להם ובלעדיהם חיי אדם אינם חיים. הוא לא יכול להושיט יד ולהגיע אליהם. אדם זקוק לתפילה בהכרח, ללמדנו שהתפילה היא ההכרחית ולשמה האדם נברא.

מהו כח התפילה?

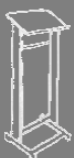
הגאון רבי חיים קמיל זצוק"ל

התפילה יפה כוחה כאשר היא באה מעומק הלב, למרות המניעה בדרכי הטבע, מבואר בגמ' (ב"ק פ:) "דלת הננעלת לא במהרה תפתח", וכתב רש"י "נפק"מ לאפושי ברחמי - להרבות ברחמים". ומבואר בזה שלמרות נעילת הדלת והמניעה "לא במהרה תפתח", יש בכוחו של האדם באמצעות ריבוי התפילה לפתוח את הדלת הנעולה, אלא שנדרש לזה "אפושי ברחמי - להרבות ברחמים".

וכך מקובל מפי החזון אי"ש שאמר שאם בן תורה יתפלל מתוך הרגשה שאם לא יקבל מבוקשו בהצלחה בתורה, עומד הוא בבחינה של "אם אין מתה אנוכי", בודאי שתתקבל תפילתו ויהיה למדן גדול, מפני שדרגה כזו של תפילה כאשר המתפלל מרגיש בעומק הלב את החסר ויש לו כאב אמיתי, תפילה כזו פותחת את כל השערים.

מעלת התפילה דווקא כאשר נראה שהדלת נעולה אמנם נראה לומר יותר מזה, שלא רק שבכח התפילה לפתוח דלת נעולה, אלא אדרבה דווקא השקעתו של האדם בתפילה מלב מבקש ומתחנן למרות שאינו רואה את האפשרות להענות לו, דווקא היא זאת שמגדילה את כוחו לפתוח את הדלת.

וכך נראה מהגמ' בברכות (לב:) "וא"ר אלעזר מיום שחרב ביהמ"ק, נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים", היינו חומת ברזל לתפילתם, וכמו שנאמר (איכה ג', מ"ד) "סכותה בענן לך מעבור תפילה". ועוד שם "וא"ר אלעזר מיום שחרב ביהמ"ק ננעלו שערי תפילה

מהבלי עולם הזה ויהיה כוונתם ברוממות ה', תהיה תפילתם רצויה ומקובלת לפני המקום..." ובאמת ראה בסידור היעב"ץ שהאריך לכתוב כיצד יגש האדם אל התפילה וכיצד יכין עצמו לקראתה: "ישב במקומו וימתין מעט עד שתתחולל ותתישב דעתו. ולא יתפלל בבהלה, אלא ישים אל לבו תחילה לדעת לפני מי הוא עומד".

איך אומרים תהילים?

הגאון רבי חיים חייקין זצוק"ל

באחד הימים הגיע יהודי מתושבי ראדין לבית ה"חפץ חיים", לבקשו שיעתיר בתפלה עבור דבר מה שהיה זקוק לו לישועה. שאלו ה"חפץ חיים": "האם אתה עצמך כבר התפללת על הענין?" ענה לו: "כן, כבר התפללת". הורה לו: לך נא והבא מביתך את ספר התהלים שבו התפללת. היהודי יצא לביתו, שהיה במרחק לא רב משם, וכעבור זמן קצר חזר כשבידו ספר תהלים. נטלו ה"חפץ חיים", פתח ודפדף בו הנה והנה, ואמר בפליאה: "וכי כך מתפללים? אני אראה לך תהלים שמתפללים בו". מיד קם מכסאו וניגש אל מדף הספרים שלו, טיפס – למרות זקנותו הרבה – על גבי כיסא, והוריד מלמעלה ספר תהלים ישן. פתח אותו בזהירות לפני היהודי, והצביע לו על הדפים הצהובים מיושן, ועל כתמי הדמעות המפוזרות בו לרב, ואמר: "זה ספר התהלים בו התפללה אמי ע"ה... ראה את הדמעות... זה נקרא להתפלל!" ואמנם, יש אנשים המתרוצצים אצל רבנים ואדמו"רים לבקש ברכה לבניהם שיגדלו בתורה. בודאי טוב וכדאי לקבל ברכה מצדיקים, אך יש לדעת שאין לשכוח את העיקר, וכשאדם מתחזק בעבודת ה' יתברך ומתפלל מקירות ליבו, זוהי הברכה הגדולה ביותר עבורו.

הגאון רבי שמעון בעדני זצוק"ל

שׁוּר נָא אָבִי לְתִשׁוּקָתִי
הָיִיתָ נִפְשִׁי חוֹלֵת אֶהְבֶּתְךָ
מִתִּי יִפְתַּח סְגוּר לִבִּי
וְתִבְעַר בּוֹ לֵהִט אֶהְבֶּתְךָ
עֲדֵי יִמְלֵא בְּרָגְשׁוֹת קוֹדֶשׁ
וְיַחֲוֹשׁ בְּמִתְיָקוֹת אֶהְבֶּתְךָ
וְשִׁבְטְךָ וּמִשְׁעֲנֵתְךָ יִחַדְדֵי יַחְוֹנֵי
וּכְאֵב רַחֲמָן תִּלְטַפְּנִי בְּאַהֲבָתְךָ
נָא לְחַשׁ בְּאַזְנֵי סִלְחָתִי
כִּי אֶהְבֵּת חֶסֶד הִיא אֶהְבֶּתְךָ
בְּהִתְרַפֵּק נִפְשִׁי עַל נַעַם זְכָרְךָ
כְּגִמּוּל עַלִּי חֲשָׁקֹת אֶהְבֶּתְךָ

גאולה לתפילה. ובענין סמיכת גאולה לתפילה מפרש רש"י בברכות (ד): בשם הירושלמי וזה לשונו: מי שאינו סומך גאולה לתפילה, למה הוא דומה, לאוהבן של מלך שבא ודפק על פתחו של מלך, יצא המלך ומצאו שהפליג אף הוא הפליג. אלא יהיה אדם מקרב להקדוש ברוך הוא אליו ומרצהו בתשבחות וקילוסין של יציאת מצרים, והוא מתקרב אליו, ובעודו קרוב אליו יש לו לתבוע צרכיו. עד כאן לשונו.

ומתבאר, שעל ידי ההכנה משיג את הקירבה להקדוש ברוך הוא הצריכה לדביקות בתפילה. שבהכינו עצמו לפני התפילה, הקדוש ברוך הוא מתקרב אליו. ואם כן, מי שמתפלל בלא ההכנה, הרי זה כצועק אל המלך והמלך כבר חלף הלך לו. וכמו שאין אפשרות לדבר עם המלך לפני שיכנס לפלטרין ויעמוד לפניו, שבלא זה רחוק הוא מהמלך ואין המלך שומעו, כך המתפלל בלא ההכנה הוא כמי שעומד וצועק מבחוץ, והיאך תישמע צעקתו? כל ברכה שהאדם מברך, צריך לברך מתוך ישוב הדעת וכוונה - שלא לדבר על התפילה, שחובה לכוון בעת התפילה, לעמוד בתפילתו כעומד לפני המלך, ולא שיתפלל באופן שמבקש להסיר עול מעל ראשו. בכדי להתפלל בכוונה ובישוב הדעת, צריך האדם להכין עצמו לקראת התפילה, אז תהיה כל תפילתו בשמחה והתלהבות, מלבד וידוי ונפילת אפיים שאינם יכולים להיות בשמחה.

החל האדם להתפלל ומרגיש שהכנתו לא היתה כראוי ואין אמירת הקרבנות עולה לו בכוונה, יתחזק בתפילת פסוקי דזמרה בכוונה. אם רואה שגם בפסוקי דזמרה אין כוונתו עולה לו, יתחזק לכוון בברכת קריאת שמע ביוצר. ואם גם כאן אינו מצליח לכוון, יכוון לפחות בשמונה עשרה. לא עלתה לו, בל יתייאש ויאמר כבר אתפלל למחר, אלא ינסה לכוון במנחה. ואם גם במנחה אינו מצליח, ינסה במעריב. כך לגבי השבוע; לא הצליח ביום ראשון, ינסה ביום שני, לא הצליח, ישתדל למחרת, וגם אילו לא הצליח בכל השבוע, ינסה לכל הפחות להכין עצמו לקראת השבת. בכדי להגיע לתפילה בכוונה, צריך האדם להכין עצמו אל התפילה. לא יוכל האדם לגשת אל התפילה מתוך שינתו, וכך לא יוכל להתפלל מנחה מתוך סעודתו. רק אחר שיקום האדם בבוקר ויקבע לעצמו שיעור לימוד, אם בגמרא או בשולחן ערוך ועוד לימוד שיעור מוסר, ואחר כל אלה יגש אל התפילה - יוכל לכוון בתפילתו, והאמת היא, שזו משנה מפורשת (ברכות ל:): "אין עומדים להתפלל אלא מתוך כובד הראש. חסידים הראשונים היו שוהים שעה ומתפללים, כדי שיכוונו את לבם לאביהם שבשמים". ההכנה לפני התפילה היא אשר נתנה לחסידים שיכוונו לבם לאביהם שבשמים בתפילתם. בלעדיה, לא יכלו לכוון את לבם. והרבינו יונה (על הרי"ף שם) מבאר: "יש מפרשים, כדי שיפנו טרדת המחשבות ויכוונו באמירת התפילה. ואין זה נראה למורי הרב, דאם כן לא היה לו לומר שיכוונו לבם למקום. אלא ודאי כך הוא הפירוש: כדי שיכוונו לבם, שיהיה לבם שלם בעבודת המקום ויבטלו מלבם תענוגי העולם הזה והנאותיהם, כי כשיטהרו לבם

עלות העלון לשבת: 220 ₪ בלבד | ניתן להעביר לחשבון 61135 | סניף 56 | בנק 11
תפוצת העלון: בני ברק, פתח תקווה, אלעד, תל אביב, אחיסמך, מודיעין עילית, רחובות, ואשדוד

גליון **הפרשה** על פרשת השבוע יוצא פעם בשבועיים - בתפוצת המייל בלבד!

העלון יוצא פעם בשבועיים | הערות / הארות / הצטרפות לתפוצת המייל - ניתן לשלוח למייל: shch3910@gmail.com

מקורות | הכרת הטוב: הר"ם שטיין שליט"א - אוחילה - הרי"י פוזן שליט"א | תפוחי זהב על הש"ס - הגר"פ גולדווסר שליט"א | הגר"מ שפירא זצוק"ל - ספר זכרון עקבי אשר לע"נ הבה"ח הרב יעקב אשד גרונט זצ"ל. ירושלים תש"פ | הגר"ח קמיל זצוק"ל - עבודת חיים. מהדורת עטרת שלמה שבועות תשס"ז | הרי"י פרידמאן שליט"א - ותתפלל תנה. ניו יורק תשע"ה | הגר"ח חייקין זצוק"ל - אוחילה - הרי"י פוזן שליט"א | הגר"ש בעדני זצוק"ל - דרשו. | היברו בוקס החדש | ביהמ"ד מאור שרגא' אלעד.

